

Summary

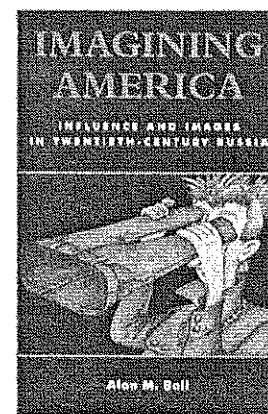
Jelena Petrović

Love and fashion: the beginnings and the development of Yugoslav fashion industries in 1960-ies

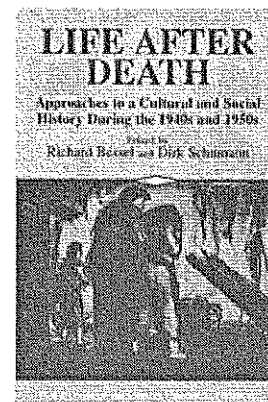
The article discusses the beginnings and the development of Yugoslav fashion industries in 1960-ies and intentions of the creators to make fashion with Yugoslav national characteristics. The fashion from abroad meant breaking the rules, so-called laws of fashion. New fashion meant gap between the values of the youth and institutionalised values. The sixties marked the birth of the Yugoslav fashion. There were many difficulties: it was supposed that there were no standardised Yugoslav measures, while the problem was also a very poor choice of fabrics and motives offered by the domestic factories. Yugoslav fashion, the best Yugoslav collections were supposed to be available to all, at the same time being of a western quality. That was only a wishful thinking: the best items of domestic industries could have been seen only at the Belgrade Fashion Fair, never to appear to Yugoslav shops, but only to be exported. The greater the foreign currency influx was, the better quality developed, and that led to the point when Yugoslav fashion had to be divided into the cheaper one and the luxurious one. By the end of the century, Yugoslav fashion industries made a great step in following, creating and implementing garments fashionable throughout the world. Yugoslav fashion with the national characteristics was created, but only within the domain of high fashion, not in the clothes industry.

**О ИДЕЈАМА И КЊИГАМА
ON IDEAS AND BOOKS**

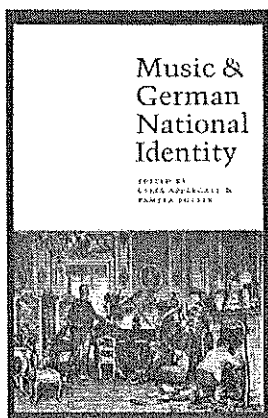
Владимир Ивановић

Друштвена историја у фокусу

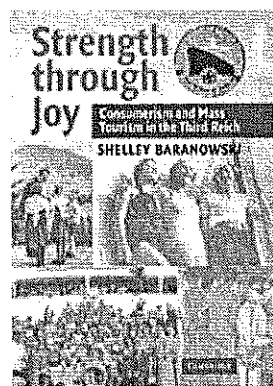
Imagining America: Influence and Images in Twentieth-Century Russia, Rowman & Littlefield Publishers, Inc, 2003, 328. Користећи мноштво савремених новина, недељника, филмова и популарних песама, Аллан М. Бал покушава да упореди социјални, политички и културни утицај Америке на две двадесетовековне Руске државе, млади Совјетски савез и модерну Русију.

Life after Death: Approaches to a Cultural and Social History of Europe During the 1940s and 1950s, Cambridge University Press, 2003, 376. Ово дело се бави везом између енормног излива насиља током четрдесетих година и чудном нормалношћу која је карактерисала многе аспекте живота европских друштава у декади која је следила. Ова збирка есеја показује да импресивна економска и политичка стабилност Европе у послератном периоду није квази- природни повратак на претходне обрасце друштвеног развоја. То је пре покушај да се успостави нормалност изнад задржаних сећања на искуства насиља. Док се послератна историја Немачке може лако назрети, ови есеји се баве оним што се догађало у земљама Западне и Централне Европе. Они пружају компаративну перспективу и написани су на основу многобројних примарних и секундарних извора.

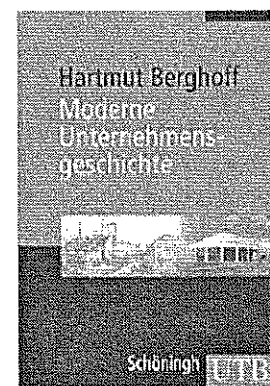
Music and German National Identity, University Of Chicago Press, 2002, 329. Ова књига спојила је 17 стручњака из области музикологије, етно-музикологије, историје и немачке литературе, који истражују питања: како је музика повезана са немачким идентитетом, када и како су Немци почели да се сматрају за „људе од музике” те како је музика означена као „највиша немачка уметност”. За разлику од претходних дела сличне садржине која су углавном била фокусирана на Вагнера и нацизам, ови есеји пружају ширу перспективу, испитујући филозофију, књижевност и друштвено окружење као и креирање и извођење народне музике, класичне музике, црквене музике, jazz-а, рока и попа. Резултат је импресивно дело, које нас упућује на комплексне и различите путеве преко којих је музика интегрисана у немачку националну имагинацију и како је одиграла главну улогу у уобличавању немачког идентитета.

Strength Through Joy: Consumerism and Mass Tourism in the Third Reich, Cambridge University Press, 2004, 272. Нацистичка државна туристичка агенција *Снага кроз радост*, организовала је јефтине културне догађаје, спорт и била је задужена за масовни туризам, ублажавајући на тај начин тензије између инвестиција нацистичког режима у поновно наоружање и жеља немачких потрошача за вишим стандардима живота. Shelley Baranowski открива како је *Снага кроз радост*, ублажавала жртве садашњости, нудећи програме који су показивали визију просперитетне будућности, која би се материјализовала чим се задобије привредни простор.

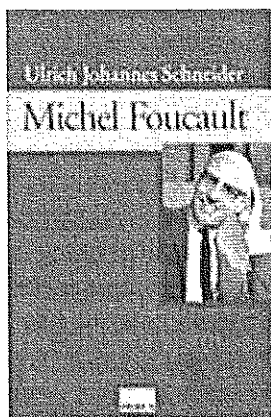
Frances, Stonor Saunder, The Cultural Cold War: The CIA and the World of Arts and Letters, New Press 2000, 528. Култура у хладном рату, представља по први пут шокантне доказе манипулације културом током хладног рата. Ова књига, написана на основу несрђене грађе и ексклузивних интервјуа, открива зачуђујућу кампању CIA-е преко које су неки од највећих подржавалаца интелектуалне слободе постали инструменти америчке владе. Овде су укључени и Џорџ Орвел, Жан-Пол Сартр, Глориа Стајнем и итд.

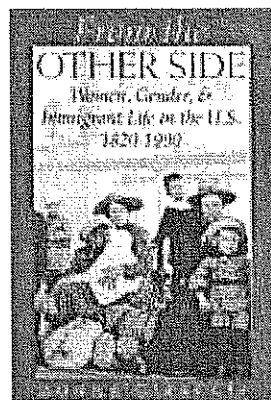
Hartmut Berghoff, Moderne Unternehmensgeschichte, München, 2003. Историја предузећа је представљала прави бум како у науци о привредним системима тако и у историјској науци. Хартмут Бергхоф приказује најпре теме, теорије и трендове који су заступљени на овом пољу историјске науке, са којима би економисти и историчари требало да се упознају пре него што приступе истраживању. Спектар тема које се обрађују у овој књизи, крећу се од развоја организације до политичке историје, од технике до друштвене историје и од рекламе до културе предузећа.

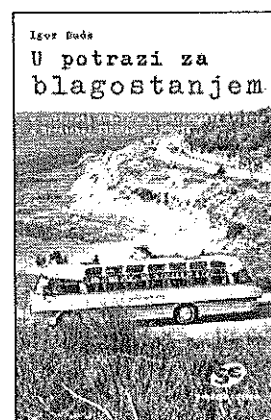
Sandie Holguin, Creating Spaniards: Culture and National Identity in Republican Spain, 2002, 304. Креирање Шпанаца је интелектуална и културна историја која објашњава укрштање политике и културе у стварању националног идентитета Шпанаца током друге шпанске Републике и грађанског рата. Фокусирајући се на Другу Републику, 1934–1936, Санди Холгин, илуструје како су разни интелектуалци и политичари социјалистичко-републиканске коалиције користили позориште, књижевност и филм у конструкцији јединствене шпанске културе и историје. Ауторка је користила мемоаре, новине, парламентарне дебате и архивски материјал да би испитала утицај који су ове културне реформе имале на једну од најстаријих европских држава.

Schneider, Ulrich, *Michael Foucault*, 2004, Primus Verlag. Schneider Ulrich написао је једну свеобухватну, понајпре читљиву биографију Фукоа, која је намењена свима који би да се упознају са животом и делом овог мислиоца 20. столећа. Аутор је на приступачан начин приближио читаоцима Фукоова највећа дела која су настајала у току његовог живота, не оптерећујући их непотребном драматизацијом. Schneider представља Фукоа као мислиоца, који је повратио престиж филозофији тако што је недогматски дао предност историјским изворима. Фукоово мишљење може се убедљиво окарактерисати као „увежбавање филозофије као истраживања”.

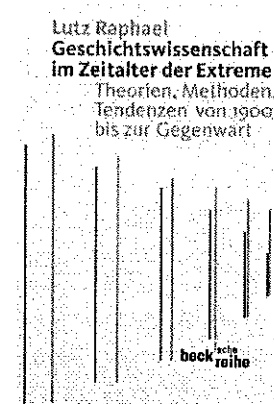
Donna Gabaccia. *From the Other Side: Women, Gender, and Immigrant Life in the U.S. 1820-1990*. Bloomington: Indiana University Press, 1994., 192. Dona Gabaccia покушала је да истражи положај жена имигранткиња као чланове група и чланова породица смештајући их у ширу слику америчких односа међу половима, имиграције и друштвене историје. Ово дело такође открива и снагу спољашњих утицаја на историју имиграције, капиталистичку тржишну економију, америчку имиграциону политику, међународне миграционе обрасце. Поред тога објашњава како имигрантско искуство утиче на сам етнички идентитет.

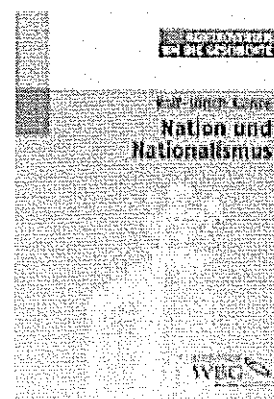
Igor Duda, *U potrazi za odmorom i blagostanjem. O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-tih i 1960-tih*, Zagreb 2005. Дело младог хрватског аутора о модернизацијским процесима који су 1950-их и 1960-их захватили Хрватску. Постепено је дошло до стварања обележја масовног потрошачког друштва, а у томе је важно место припало доколици као времену намењеном потрошњи те уживању плодова сопственог рада. Хрвати су учили о потрошачкој култури, култури доколице и путовања, те усвајали нове обичаје. Могли су да путују у иностранство, а бројни страни туристи додатно су подстицали модернизацију и усвајање потрошачких навика.

Tvrtko Jakovina, *Američki komunistički saveznik. Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945-1955*. Zagreb, 2005. Опсежна књига о десет тешких поратних година социјалистичке Југославије, о њеном односу с једном од највећих светских сила на почетку раздобља Хладног рата. У њој се доносе бројне нове појединости будући да је аутор проучио извештаје америчких дипломатских службеника која досад нису била позната широј јавности. Аутор је доцент на Филозофском факултету у Загребу.

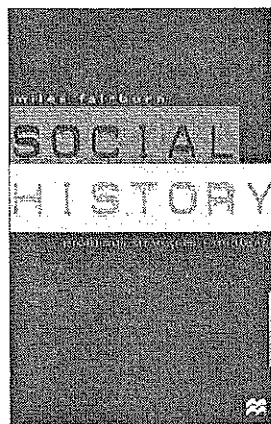
Lutz Raphael, *Geschichtswissenschaft im Zeitalter der Extreme, Theorien Methoden, Tendenzen, von 1900 bis zur Gegenwart*, Muenchen 2003, 289. Ово дело пружа основни увод у концепте, проблеме и предмете историјске науке у 20. веку. Он се не задржава само на приказу америчке и европске екумене историчара него покушава да покаже како је дошло до прихватања, а затим и до адаптације западног модела истраживања као основног процеса развоја струке у другим деловима света. Поред тога Рафаел показује и утицај двадесетог века на развој историјске науке. Дело је преко потребан компендијум намењен свима који се занимају за развој историјске науке у 20. веку.

Kunze, Rulf – Ulrich, *Nation und Nationalismus*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2005, 136. Нација, Национална држава и Национализам су историјске конструкције, чије истраживање је једна од централних тема како хуманистичких наука тако и историјске науке. Након свеобухватног прегледа о развоју модерних истраживања национализма, Rulf Ulrich-Kunze разматра шест истраживачких контроверзи представљајући најбитније резултате историјских, политиколошких, социјалнопсихолошких, филозофских и антрополишких истраживања. Аутор предаје нову и савремену историју на Универзитету у Карлсруеу.

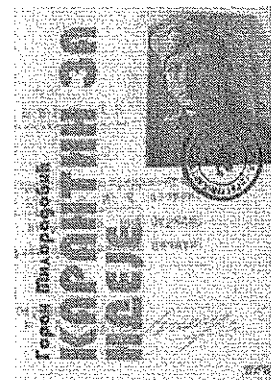
Jörg Baberowski, *Der Sinn der Geschichte*, Beck Verlag, 2005, 249. Јерг Баберовски, професор историје Источне Европе на Хумболдт Универзитету у Берлину, понудио је у овој књизи фундиран преглед утицајних мислилаца и струјања филозофије 19. и 20. века показујући на конкретним примерима значај које су њихове теорије имале на свакидашњицу историчара. Посебна пажња обраћа се на оне филозофске теорије које разјашњавају помоћу којих метода се предмет историје може логички установити.

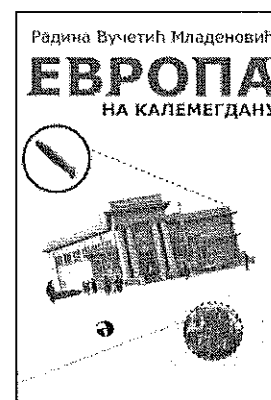
Miles Fairburne, *Social History: Problems, Strategies and Methods*, 1999, St Martin Press, 335. Милес Фаирбурне истражује у овом делу стандардне методолошке проблеме са којима се суочавају историчари који се баве друштвеном историјом. Књига покрива многе проблеме, као нпр. проблем одсуства социјалних категорија, генерализације на основу фрагментарних извора, одлуке када су ствари сличне или другачије, установљавање важних узрока, ваљаности статистичких података и евалуације и тестирања супротних објашњења.

Frank Becker, *Geschichte und Systemtheorie. Exemplarische Fallstudien*, Frankfurt am Main, 2004, 300. Многи историчари данас сматрају теорију система превише апстрактном да би је применили у историјским истраживањима. Кроз студије случаја показују аутори овог дела да се таква схватања ипак требају ревидирати. На основу примера средњовековних ритуала, социјалних покрета 19. века, показује се да су на основу модела теорије система могуће нове сазнајне интерпретације историјских процеса.

Горан Милорадовић, *Карантин за идеје*, Институт за савремену историју, 2004, 337. Карантин за идеје, је прво дело српске историографије које се на потпуно нов и критичан начин бави настајањем логора за изолацију политичких противника, разјашњавајући њихов развој, типологију и стереотипе који су везани за овај спецификум савремене историје. Аутор се бави првим логорима који су настали на територији Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца намењих интернирцима који су се враћали из Русије у периоду 1919–1922. година.

Radina Vučetić – Mladenović, *Evropa na Kalemegdanu*, Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd, 2003, 265. Књига Радине Вучетић – Младеновић сагледава београдску елиту између два светска рата из визуре Удружења лепих уметности „Цвијета Зузорић“ Ауторка се међутим не задржава на томе већ проговара о београдској свакодневници између два рата, о односу међу половима (gender,) укусу београдске чаршије преносећи нам у потпуности дух Београда 20-их и 30-их година XX века. Ово вишеслојно дело писано је изузено лаким и читљивим стилем.

Jörg Baberowski, *Der rote Terror. Die Geschichte des Stalinismus*, München 2004. Јерг Баберовски професор историје југоисточне европе на Хумболдтовом универзитету у Берлину представља брилијантну историју Совјетског савеза до смрти Стаљина. На основу нових архивских извора који су отворени након распада Совјетског Савеза, слика совјетске историје у многоме је промењена. Баберовски приказује Стаљина у потпуно новом светлу, доказујући да је Стаљинов режим поред Холокауста једна од највећих траума XX века. Књига показује начин на који је Стаљин спроводио терор и против кога је он био уперен.